

Wrocław, 7 lipca 2020 roku

WK.WR.40.22.2020.229

**Pan
Paweł Gregorczyk
Wójt Gminy Ruja**

**Ruja 23
59-243 Ruja**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137), przeprowadziła w okresie od dnia 27 marca do 15 czerwca 2020 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Ruja. Zakres zbadanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym i przekazanym Panu Wójtowi w dniu 15 czerwca 2020 r.

Ponadto, w dniach od 18 do 29 maja 2020 r. została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rui. W jej wyniku nie stwierdzono nieprawidłowości stanowiących podstawę do sformułowania wniosków pokontrolnych, dlatego Izba odstąpiła od kierowania wystąpienia pokontrolnego.

Nieprawidłowości ujawnione w wyniku kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy Ruja wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Stan początkowy konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w roku 2019 był niezgodny ze stanem końcowym tego konta za 2018 r. Różnica po stronie Wn i po stronie Ma wyniosła 40.113,95 zł. Naruszało to przepisy art. 5 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.), z których wynika że wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów i sald.

Na koniec 2019 r. konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wykazywało per saldo Wn w kwocie 1.426.910 zł. Na podstawie ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 221 w systemie APAS, Qnet i Tytan SQL LIGHT ustalono, że saldo Wn wyniosło 1.443.308,38 zł, saldo Ma 16.398,38 zł. Naruszało to art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że „konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi

głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej”.

Faktury za wywóz i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Ruja, na łączną kwotę 188.926,56 zł, zostały ujęte w księgach rachunkowych w miesiącach ich zapłaty, a nie w okresach sprawozdawczych, których dotyczyły. I tak: fakturę VAT nr O/2019/00780 dotyczącą kosztów stycznia o wartości 47.231,64 zł i fakturę VAT nr O/2019/01599 dotyczącą kosztów lutego o wartości 47.231,64 zł ujęto w księgach w marcu, fakturę VAT nr O/2019/03405 dotyczącą kosztów marca o wartości 47.231,64 zł ujęto w księgach w maju a fakturę VAT nr O/2019/04988 dotyczącą kosztów kwietnia o wartości 47.231,64 zł ujęto w księgach w czerwcu. Powyższym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że: „do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym”.

W sprawozdaniu jednostkowym j.s.t. Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2019 r. w kolumnie „Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego ogółem” wykazano łącznie kwotę 257.735,35 zł, natomiast z ewidencji księgowej wynikała kwota 260.945,82 zł (różnica 3.210,47 zł). Było to niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 109 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.), które stanowią, że „Sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, kierowników jednostek obsługujących i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej”, a „Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej”.

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r. skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy zostały zaniżone w podatku od środków transportowych o kwotę 3.055,52 zł. Naruszało to przepisy wynikające z § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r. zawyżono skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie rozłożenia na raty zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (dział 900 rozdział 90002 § 0490) o kwotę należności głównej 2.000,50 zł, czym naruszono przepis § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b załącznika nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W zarządzeniu nr 48/2019 z 21 listopada 2019 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych wg stanu na 31 grudnia 2019 r., Wójt Gminy postanowił o przeprowadzeniu spisu z natury składników majątkowych stanowiących własność Gminy znajdujących się w jednostkach Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowościach: Ruja, Tyniec Legnicki, Strzałkowice. W wyniku powyższego pracownicy Urzędu Gminy w Rui przeprowadzili inwentaryzację składników stanowiących własność Gminy znajdujących się w w/w Ochotniczych Strażach Pożarnych. Przeprowadzenie drogą spisu z natury inwentaryzacji środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych powierzonych innym jednostkom stanowiło naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów - drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów.

W zakresie dochodów budżetowych

Gmina Ruja dopłacała do finansowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a niedobór pomiędzy wpływami z opłat a wydatkami wyniósł w 2018 r. – 314.421,05 zł, a w 2019 r.– 267.863,55 zł. Stosownie do postanowień art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.), z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują m.in. koszty: odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej tego systemu oraz edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemu odbioru odpadów komunalnych, zachodzi potrzeba rozważenia ponownego skalkulowania stawki opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W zakresie wydatków budżetowych

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za 2018 r. (sporządzone 4 stycznia 2019 r.) oraz za 2019 r. (sporządzone 17 stycznia 2020 r.) zostało przedłożone: Regionalnej Izbie Obrachunkowej, Radzie Gminy Ruja, NSZZ „Solidarność” Komisji Międzyzakładowej Nr 1 Pracowników Oświaty i Wychowania w Legnicy, Oddziałowi Związku Nauczycielstwa Polskiego w Legnicy, Dyrektorowi Szkoły Podstawowej w Wągorodnie z opóźnieniem wynoszącym od 6 do 13 dni, co świadczy o niedochowaniu terminu wskazanego w art. 30a ust. 5 ustawy z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2018 r. poz. 967 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 2215).

W zakresie gospodarki mieniem

Przy postępowaniach dotyczących sprzedaży nieruchomości gruntowej zabudowanej (dz. nr 26/27, obręb Tyniec Legnicki, pow. 0,6566 ha, cena wywoławcza nieruchomości 156.200 zł) oraz nieruchomości gruntowej niezabudowanej (dz. nr 148/4, obręb Komorniki, pow. 1,9300 ha, cena wywoławcza nieruchomości 78.000 zł) wyciąg z ogłoszenia o przetargu nie został zamieszczony w prasie, co było niezgodne z § 6 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490).

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Wójt Gminy Ruja – na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.) oraz art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik Gminy – na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz pracownicy merytoryczni Urzędu Gminy - zgodnie z zakresami czynności.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Panu Wójtowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) zachowania zasady ciągłości bilansowej, stosownie do art. 5 ust. 1 i art. 13 ust. 5 ustawy,
 - b) wykazywania na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” rzeczywistego stanu należności i zobowiązań, zgodnego z zapisami ewidencji szczegółowej, prowadzonej w systemie APAS, Qnet i Tytan SQL LIGHT, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy,
 - c) ujmowania w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, zdarzeń gospodarczych, które w tym okresie sprawozdawczym wystąpiły, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy,
 - d) przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych powierzonych innym jednostkom zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy.

2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) sporządzania sprawozdań jednostkowych na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia,
 - b) wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków obniżenia górnych stawek podatków zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia,
 - c) wykazywania w sprawozdaniu Rb-27S skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie rozłożenia na raty zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b załącznika nr 36 do rozporządzenia,
 - d) sporządzenia korekt sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S za 2019 r. wraz z uzasadnieniem, stosownie do § 24 ust. 6 załącznika nr 36 do rozporządzenia.
3. Doprowadzenie do zbilansowania dochodów z tytułu opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, stosownie do postanowień art. 6r ust. 2 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.).
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2019 r. poz. 2215), a w szczególności w zakresie przedkładania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, w terminie 7 dni od jego sporządzenia, stosownie do art. 30a ust. 5 ustawy.
5. Przestrzeganie postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490), w szczególności w zakresie zamieszczania w prasie wyciągu z ogłoszenia o przetargu, zgodnie z § 6 ust. 4 rozporządzenia.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby,

w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Henryk Kordka
Przewodniczący Rady Gminy Ruja